Svenska Canada-Tidningen

Printed and published every Thursday by the CANADA WEEKLY PRINTING COMPANY, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its office and place of business, 325 Logan ave., Winnipeg, Man. P. M. DAHL, Mgr.

Telephone: A 9011.

PRENUMERATIONSPRIS:

Helt år i förskott	$2.00
Halvt år, i förskott	1.00
Helt år till Förenta Staterna	2.00
Helt år till Sverige	2.50
Halvt år till Sverige	1.50

Prenumerationsmedel kunna sändas såväl i registrerat brev som genom Post eller Express Money Order eller Postal Note. Dessa sednare, som ej behöva registreras, böra göras betalbara till The Canada Weekly Printing Co., Ltd

Prenumerant, som önskar sin adress ändrad, ombedes att insända både den gamla och den nya adressen.

Insända prenumerationsmedel kritteras endast i den gula adresslappen.

ANNONSPRIS PÅ BEGÄRAN

Efterfrågningar, 3 gånger $1.50
Dödsannonser med svart ram och kors $1.50

Förlovningsannonser, Gnaxas, etc. 50c per gång å utrymme icke överstigande 1 tum enkel spalt. Betalning för annkannonser bör alltid insändas i förskott.

Torsdagen, den 3 Februari, 1921.

VETERINGENS SVÅRIGHETER.

FARMAR- ORGANISATIONERNA både i Manitoba och Alberta ha som bekant uttalat sig i favör av etablerandet av en vetering. Men de äro ingalunda okunniga om, att de komma att stöta på svårigheter eller att hela systemet kan ramla på grund av olust från veteodlarnas sida att för en tid av år förbinda sig till att sälja vetet endast genom denna ring. De antagna resolutionerna instruera därför United Farmers' exekutiva tjänstemän att utföra ett förberedande arbete för det slutliga etablerandet av en ko-operativ försäljningsangentur.

Det är ganska naturligt att antaga att de organiserade farmarnas attityd i dessa provinser ej är mycket olika farmarnas i det övriga Canada. Under det att de tro, att det finnes en möjlighet att få något mera för vetet genom att etablera en vetering istället för att sälja det i öppen marknad, existerar naturligen en tvekan å individens sida att under de nästa fem åren förbinda sig till att till denna föreslagna kombination sälja sitt vete för okända priser. Denna känsla är starkare hos de farmare, som arbeta med ringa kapital och vilka finna det nödvändigt att sälja när och var de kunna hellre än när och var de skulle vilja.

Helt tydligt måste därför ringen för att lyckas ha en mängd pängar bakom sig samt dessutom en skicklig ledning. Nog pängar behöves till exempel för att bära de medlemmar, vilka ej kunna uppfylla sina löften och ej möta sina obligationer.

Vad som än blir följden av detta förslag, är det ett erkännansvärt sådant. Men de många problemen, som nu föreligga detsamma, kräver att man framskrider sakta men säkert. Tydligen vilja farmarna hellre själva sköta om denna ring än att låta vare sig den federala eller de provinsiella regeringarna göra det. De svårigheter, som göra sig förnimbara under det första stadiet, komma troligen även att förorsaka, att andra klasser tänka detsamma.

Ne ha vi ej velat motarbeta detta förslag — tvärtom. Men vi ha endast velat påpeka de stötestenar, som ligga i dess väg. Genom att taga detta i beaktande samt handla klokt, förutseende och försiktigt kunna våra farmare vinna framgång i detta företag samt beröva mellanhänderna deras orättfärdiga vinst och samtidigt tjäna både sig själva och konsumenterna.

HOTAR ETT ANNAT KRIG?

I HÖG GRAD OROANDE äro de rapporter, som komma från Frankrike. Kabinettet Leygues' fall och bildandet av en ny ministär under Aristide Briand äro mycket mer betecknande än man det första ögonblicket kan tro.

Kabinettet föll på grund av dess påstådda oförmåga att framtvinga en fullständig tillämpning av Versaillesfördraget. Det franska folket är beslutet, att Tyskland ej skall tillåtas att slingra sig undan fördragets villkor. Underlåtenhet för Tyskland att uppfylla fördraget betyder enligt den nu rådande stämningen, att Frankrike måste använda sin krigshär för att framtvinga betalning.

Frankrike tror att Tyskland räknar på Englands och Amerikas komersiella intresse för att skydda sig samt att dessa två nationer ej komma att tillåta att Frankrike griper till vapen.

Frankrike har utgett stora summor för att uppbygga de skövlade trakterna, men Tysklands ursäkt har alltid varit fattigdom. Frankrike led mer av kriget än någon annan nation — Tyskland inberäknat — och om det kan utge dessa summor, anser det att Tyskland kan göra likaledes samt uppfylla sina obligationer.

Briand framhåller mycket klart att fördraget måste uppfyllas. Intet annat kommer att tillfredställa det franska folket. Om han misslyckas därutt, kommer hans kabinett att gå samma väg som företrädarens. Det franska folkets nuvarande sinnesstämning tyder på, att de komma att fästa litet uppmärksamhet vid varningar från England. På grund därav kommer detta år kanske att bjuda på förnyandet av fientligheterna eller åtminstone på ockupation av tyskt territorium av den franska armén.

Vad verkan detta kan ha på Tyskland är svårt att förutsäga. Men troligen är tysken trots de fyra årens strid emot en hel värld bättre rustad att upptaga krigets mantel än de hetlevrade fransoserna. Det är mycket möjligt att Frankrike genom att taga ett dylikt steg skär ris åt sin egen rygg — om det ej får hjälp från till exempel Förenta Staterna, som under de sista åren visat sig så villig att lägga sin näsa i blöt i andras affärer. Bäst vore för Frankrike att nöja sig med, vad det kan få på fredlig väg, ty "den som gapar över mycket, mister ofta hela stycket."

AV SINA EGNA SKALL MAN HÖRA DET.

VAR DET INTE det vi trodde? Än en gång måste vi använda den gamla utnötta frasen. Raymond B. Fosdick, som ledde Training Camp Activities sektionen inom krigsdepartementet av Förenta Staterna, har skrivit en uppseendeväckande bok om brottet i Amerika. I denna visar han, att brottet är mera framträdande i amerikanska städer än i England, Frankrike eller Tyskland. Han påvisar att Amerikas polis på ett misstänkt sätt misslyckas uti att förhindra brott. (Ej att undra på då en så stor procent av poliskåren består av irländare.) Chicago har fler mördare än hela England och Wales tillsammantagna. New York har sex gånger så många mördare som London. År 1915 begingos i New York 1,656 inbrott och i London 1,459. År 1917 var det 32,520 fler arresteringar i Boston än i London.

Fosdick anger flera skäl — heterogenitet inom befolkningen, den tekniska producuren, mindervärdiga domare, publikens sentimentala opinion samt brister i lagarna i allmänhet som orsaker till detta. "Lagen kan ej påtaga sig hela bördan av social kontroll," förklarar han. Som botemedel påyrkar han en högre kultur i hemmet, i skolan, i kyrkan samt i allmänhet en högre moral.

Än en gång säga vi: Var det inte det vi trodde? Orden äro till för att dölja tankarna och lagarna äro till för att kringgås — sagda gamla ordstäv synas ha nått sin kulmen i detta "frihetens förlovade land." Skenhelighet och hyckleri drivna till sin spets av de hypokriter, som med penningdryg stolthet kalla sig för yankees, har lett till att Förenta Staterna i närvarande stund är jordens mest brottsliga land.

Förenta Staterna liknar en jättestor gatornas och gränderna gamin, som på bekostnad av moral och sanning tillvällat sig en del ekonomiska företräden framför andra nationer. Att denna nation ej ännu är alldeles upprutten kan den tacka det moraliskt friska tillflöde, den fått från andra nationer — särskilt de skandinaviska.

Dock tro vi, att Förenta Staterna kunde ha räddat sig själv ur den moraliska dypölen, om det ej under de sista åren regerats utav en sådan stor "fake" (ursäkta det engelska uttrycket) som Woodrow Wilson. Det fräter i hjärterötterna att se, att ett så ungt och i sig självt så mycket gott bärande land på ett dylikt sätt skall giva upp sin förstfödslorätt endast och allenast för att hypokriternas lilla klick genom falskspel tillskansat sig väldet.

Men så är det: Liten tuva stjälper stort lass.

Sancta simplicitas! (Heliga enfald) äro vi färdiga att utropa, då vi läsa, vad domare Brown i Moose Jaw, Sask., uttalar sig om avgiften för giftermålstillstånd. Han påyrkar, att ett dylikt skall kosta $25 istället för $2, för att man skall bli i stånd "att undersöka applikationerna" och vidare anser han, att den man, som ej kan betala $25, ej har någon rättighet att gifta sig. Konsekvensen av detta blir att fattigt men hederligt folk förhindra att knyta äktenskapets band under det att rika skälmar kunna göra det. Men domaren är dum i sin plädering för kapitalistintressena. Låt de fattiga gifta sig för intet — desto fler grottekvarns slavar kommer det att födas.

Bland de inköp, som krigsminister Baker i Förenta Staterna gjorde under krigstiden, märkas två — säger två — millioner handklovar för att utrusta den s. k. A. E. F. För detta betalade det "demokratiska" Amerika $5:00 per par. Nu användes lyckligtvis jämförelsevis få av dessa handklovar — men huvudsaken var ju att en del "demokratiska" fabrikanter fingo en stor beställning för att stödja den "i sann mening demokratiska" regimen under "rättvisans apostel" Wilson.

Enligt en uppgift har två tredjedelar av Canadas skogar förstörts av eld under de sista 75 åren. Enligt nuvarande konsumtion skulle det uppbrunna timret ha räckt till att förse hela världen under 450 år och förlusten representerar en billion dollars. Troligen skulle dock en massa invändningar göras, om vi ämnåde utge några få millioner för att skydda denna dyrbara skog. Här är det återigen den gamla visan — spara cents och förlora dollars.

Polischefen i Toronto önskar att paroll-systemet suspenderas. Tydligen anser han, att då staden redan är full av bovar, behöver man ej släppa ut dem, som han fångat och lyckats få dömda.

När jag var ung . . .

När jag var ung, då drömde jag
om höga marmorslott,
som lyste vitt på sommarns dag
mot skogens grönska djup
vid randen utav bärgets stup,
dit aldrig ännu någon nått.

När jag var ung, då drömde jag
mig vara skogens kung,
som skipade min egen lag
bland skogens stora sagofolk
med rätt och sanning såsom tolk,
att livets börda ej blev tung.

När jag var ung, då drömde jag,
att solen lyste året om
till alla människors behag.
Jag drömde jorden var ett paradis
förutan sorgens tår och smärtans ris,
som först med döden kom

När jag var ung, var sinnet glatt
och själen full av fröjd.
Den minsta sak det var en skatt
och ungdomsinnets rika fantasi
lät allt till ädelstenar bli,
lät allt få skimra ifrån ljusets höjd.

* * *

Ack, underfulla ungdomstid!
Jag minnes dig i livets strid,
när tung är mödan, kampen svår
i sorgefyllda strävans år.

Rune Runeson.

Pytt i panna.

Skämt och allvar, ros och ris och litet snärtar och stänk, tillagat av Harlequin.

Folkprofeten i det lilla bläckhornet på Logan våndas och skär tänderna för att det finnes fler frisinnade personer i Winnipeg än han. Ingen får vara frisinnad, som ej anslutit sig till hans klick eller som ej vill dansa efter hans pipa. Han är så trångbröstad och inskränkt att han intet gott kan finna hos personer i andra läger.

Liksom fariséen slår han sig för sitt bröst och säger: Jag tackar dig Gud, att jag ej är som denne publikan och syndare. Han märker ej, att han under radikalismens löst påkastade kappa bär ett i högsta grad autokratiskt hjärta.

Nu senast rackar han ner på liberalernas program, om vilket han en gång sade, det var "det mest progressiva, som någonsin uppställts av ett politiskt parti i Canada." Sedan den tiden ha ju farmarna uppställt ett liknande program. Hr Brown säger sig gynna farmarrörelsen. Reflexionerna göra sig själva.

Men vi skola ej kosta mera tryckswärta på dylikt glävs. Våra läsare ha tid efter annan lovordat oss för att vid med tystnadens förakt bemött byrackeskället från detta håll — och vi skola så göra. Nu ville vi bara skämta litet med honom, som tror sig ha patent på det "verkliga" frisinnet. Vi kunna göra detta så mycket hellre, som det i närvarande stund väl ej lär finnas många, som taga denna herre på allvar — trots hans barska miner.

* * *

En annan herre, som dock är ärlig nog att ej dölja sitt autokratiska hjärta under en falsk mantel är Skarstedtskan. För en tid sedan gjorde sagde person ett stort nummer av, att vi ej sade ja och amen till en amerikansk chauvinists svulstiga svamlerl och gav sin ledare titeln "Man och käring." Nu menade Skarstedtskan, att vi vore käringen och han mannen. Men vi och många med oss anse, att det är han, som är käringen, vilken tror sig vara man.

Förresten vilja vi ej öda mer tid och utrymme på några senila punschpatriotiska utgjutelser.

* * *

Det roliga är att "ultraradikalismens" apostel i Winnipeg kallar oss för ultrareaktionära och titulus Skarstedt anser oss radikala. Vem skall man tro? Förresten kvittar det oss föga, vad dylika herrar tänka om oss.

* * *

Vi ha varit ärliga nog att erkänna deras talanger, men vi äro lika ärliga, då det gäller att kritisera, även med risk av att kloakströmmen åter öppnas.

* * *

Många s. k. ledare tro sig sitta inne med det allena saliggörande medlet till mänsklighetens räddning. Vare sig de höra till höger eller vänster, till fåren som den amerikanske punschpatrioten eller till getterna som det brandröda ljuset i vår egen stad, tro de sig skriva framtidens historia. Den ene tror sig bilda en länk i samhällets ryggrad samt är barnsligt rädd för allt nytt. Den andre söker efter allt nytt utan urskiljning i hopp om att höja sig upp på folkets rygg för egen snöd vinnings skull.

För bägge dessa "variteter" synes följande lilla poem, som vi avtryckt från en bytestidning, vara liksom enkom skrivet:

HISTORISK TID.

Små löss på jordens yta,
på löss är jorden rik,
ni skrävla och ni skryta
och föra politik.

Ni strida med varandra
och slå varann ihjäl.
Men jorden hon skall vandra
trots allt ert myckna gräl.

Vad bryr sig moder jorden
om lössens stora strid.
Hon bryr sig ej om morden
och om historisk tid.

Gud fader hität blickar
och ser, att hon går runt,
Han helt belåtet nickar
han bryr sig ej om strunt.

* * *

Väl bekomme!

Vardagsfunderingar.

Av John A. Hägglund.

Den panikslagna militarismen.

Av allt att döma synes de stora militärmakterna i Europa hava slagits av panik över det faktum att Rådryssland hitintills lyckats emotstå alla deras försök att medels militärmakt omkullstörta detsamma.

Det senaste beviset härpå återfinnes i en nyhetsartikel publicerad i Winnipeg Free Press för den 21 jan. Artikeln ifråga lyder:

"Will ask Canada and U. S. to assist Anti-Soviet drive. Winnipeg major says campaign for $100,000,000 will open in 3 months. Canada and the United States are about to be asked to support an offensive which will be launched next spring against the Russian Soviets on four fronts. Major O. R. Colton, Winnipeg, expert on Russian affairs in the British intelligence department, is here making arrangements."

Vidare följer en förklaring hurusom nämnda major Colton (en spion och en av militarismens ynkligaste legodrängar) är här för att värva rekryter till den "internationella armé" som skall kastas mot Sovjet-Ryssland.

I fortsättningen heter det också att "general Wrangels och Alexander Kerenskys arméer skola begagnas i den kommande offensiven." Detta låter nästan löjligt och påminner oss om hurusom Napoleon under sin vistelse å St. Helena ställde sig i spetsen för de arméer som han genom sin fantasi trodde sig ha till förfogande. Wrangels och Kerenskys arméer äro numera ingenting annat än "Phantom armies," eller ock består dessa arméer av det slödder som nu driva omkring på gatorna i Paris och vilka förut tjänstgjort som officerare i Wrangels här.

Men detta är dock icke det uppseendeväckande i artikeln. Om artikeln är sanningsenlig — vilket den torde vara, ty den är ju hämtad från Winnipeg Free Press — så uppenbarar den de desperata och barbariska metoder militärmakterna tillgripa när de bliva slagna med skräck.

Gång efter gång har imperialismen sargat sitt huvud mot Sovjet-Rysslands mur av hjältemodiga försvarare, Kamiloff, Denikin, Kolchak, Wrangel och flera andra äventyrare hava försetts med finansiellt understöd och utrustning av de allierade för att omintetgöra bolsjevismen, men resultatet har varit ödesdigert för dem, ty utan undantag hava de lidit totalt nederlag. De pänningar med vilka man försåg dessa militarismens hejdukar äro en total förlust och icke nog därmed, Sovjet-Ryssland erhöll också en god tillökning till sitt förråd av krigsmaterialer genom att erövra sig dessa arméers kanoner, ammunition o. s. v. Det samma var fallet med Arkangelexpeditionen. Och nu står stormakterna färdiga att utföra ett av de hämskaste brott mot mänskligheten som någonsin begåtts, nämligen ett massanfall på 4 fronter mot bolsjevikerna. "Den bolsjevikiska faran" vilken, som det säges, hotar hela världen, är en mycket fin "camouflage" för de stora imperialistiska makterna för mobileserandet av en stor internationell armé.

Världskriget, vilket sades hade till uppgift att krossa den tyska militarismen för alltid, gjorde i verkligheten icke ett slut på denna, men skapade också en ny sorts militarism i Europa och Asien. De som trodde, vid tiden av vapenvilan, "att Nationernas förbund" skulle efterföljas med allmän avrustning, känna sig nu besvikna i sina förhoppningar, ty "ligan" är nu i full fart med att beväpna en egen armé; en löjlig armé från militärisk synpunkt sett, men dock en internationell "armé," och denne skall nu tjäna som militarismens sista hopp för att rädda världen ifrån "bolsjevismen."

Vi fråga då: Kunde icke dessa $100,000,000 begagnas på ett för mänskligheten nyttigare sätt? Är det icke på tid att vi låta kanonerna tystna och i stället börja att uppbygga det som förstörts genom krig och plundringar? Den stora massan svarar härpå med ett enstämnigt: "Bort med krig och låt oss få fred"! Men likväl rustar man till nya slag och nya blodsutgjutelser. Militarismens anhängare står likbleka inför framtiden, ty de se sin makt ryckas dem ur händerna. De äro slagna med panik och den planerade offensiven mot Ryssland är deras mest desperata steg.

Vilka brott har då bolsjevikerna begått för att förorsaka att en sådan "straffexpedition" sändes emot dem?

Omhändertogo de icke det fallfärdiga Ryssland när det genom världskriget befanns i ett utblottat tillstånd? Hava de icke med övermänsklig energi till skrivande stund, så långt som möjligt, försökt att kläda och föda Rysslands befolkning, trots en 7-årig blockad mot detsamma? Hava de icke från revolutionens kaos och ruin uppbyggt ordning och disciplin, änskönt denna disciplin är ett diktatorskap?

Försörja och härbärgera de icke de tusentals personer som genom Kolchaks, Denikins och Wrangels plundringståg blivit hemlösa och brödlösa? Arbeta de icke natt och dag, med övernaturlig uthållighet, för att rädda revolutionen för proletariatet? Och därför skall man nu förgöra dem. Vilken rättvisa!

Det är mer än klart att Sovjetstyrelsen arbetar i altruismens tjänst. Skulle dessa män — låt mig kalla dem hjältar — lyckas att rädda Ryssland för folket, vilket de tydligen komma att göra, så blir deras lön härför ytterst ringa, deras lön är ej större än en hantverkares lön är här i landet. Skulle de misslyckas, så återstår blott galgen för dem. Detta borde ju i sig själv vara nog för att låta varje sanningsenlig människa inse att de drivas av allt annat än själviska motiv.

(Forts. å sid. 7.)

Just när och var ni önskar det.

Delikat och uppfriskande

Coca-Cola

i flaskor

Lådbetjäningen av Coca-Cola—två dussin flaskor—utsträcker sin glädje till andra millioner. Flaskan är prov av äktheten samt giver vidare område av nyttighet—fälten, hemmet och vid särskilda tillfällen. Det är svårt att finna en situation, vilken är utom Kom ihåg att ordra en låda nästa gång ni reser till räckvidden för Coca-Cola.

Begär den äkta med fullständiga namnet —öknamn uppmuntra substituering.

THE COCA-COLA CO. WINNIPEG.

Buy a bottle or case

GIF AKT!

Önskas en stor mängd svenska män att lära Automobil Gas-Tractor ingeniörskonst i **Hemphill Motor Schools.** Vi lära er att taga isär sedan att sätta ihop och sköta automobiler, traktors och stationära maskiner. Även att köra vagnar och trucks på stadsgatorna; att reparera ringar; oxyacetylene välling samt batteriarbete, alldenstund svenska män i stort antal sistlidne vinter bevistade **Hemphill Motor Schools** samt under sommaren förtjänat stora avlöningar genom att köra gastraktors, automobiler och trucks. Vår fria arbetsbyrå skall hjälpa er få plats, sedan ni fullbordat kursen. Detta är ett underbart tillfälle för svenska män att bliva skickliga mekaniker samt starta i garage-affär för dem själva. Kom för eller skriv efter vår stora fria katalog, ännu bättre besök vår stora Auto Gas Tractor skola i Winnipeg, 209 Pacific Ave. Branscher i Regina, Saskatoon, Edmonton, Calgary, Vancouver, Victoria, Toronto och Montreal. Världens största system av praktiska yrkesskolor.

Säker mot inbrott

Gophercide

Dödar alltid gophers

Mr. Gopher tycker om smaken på vete genomdränkt med "GOPHERCIDE"; han äter det — och dör nästan omedelbart.

Upplös ett paket "GOPHERCIDE" i en halv gallon varmt vatten (ingen ättika eller syra behövs) och genomdränk en gallon vete i lösningen samt följ direktionerna i paketet.

Få "GOPHERCIDE" nu — det äkta — hos apotekare eller i diverseaffärer. Uppfunnet av

National Drug and Chemical Company of Canada Limited

Montreal, Winnipeg, Regina, Saskatoon, Calgary, Edmonton, Nelson, Vancouver, Victoria och branscher i östern.

För den Bästa Behandling

samt skicklig och samvetsgrann Läkarehjälp rådfråga Dr. Leigh.

Dr. Leigh har gjort Nerv-, Blod- och Kroniska Sjukdomar till specialitet och har under sin 50-åriga praktik i Chicago behandlat och botat hvarje tänkbar form af dessa sjukdomar hos män och han har gjort sig berömd för sina kurer af de allra svåraste kroniska sjukdomsfall.

Behandlar pålitligt och framgångsfullt Nervös Svaghet, Hud- och Blod-Sjukdomar, Katarr, Dyspepsi, Reumatism och alla sjukdomar i Bröst, Lefver, Njurar, Blåsa, Mage, Uringångarne och andra organ. Snart sagdt alla sjukdomar hos män behandlas och botas säkert och varaktigt enligt den mest framskridna och framgångsfulla behandlingsmetod och de bästa och verksammaste mediciner. Ni kan lita på redbar och skicklig behandling samt de bästa mediciner och behandlingssätt. Mitt arvode är så rimligt, att alla kunna draga nytta af mig hjälp. All korrespondens på svenska och ansedd som privat. Mediciner sändas öfveralt.

Rådfrågning, personligen, genom bref eller fråglista, är alldeles kostnadsfritt.

Värdefull Läkarebok Fritt

"GODA RÅD" den berömda svenska boken, som Dr. Leigh skrifvit och som behandlar de flesta sjukdomar hos män, och deras följder samt äktenskapet, etc., borde läsas af män i alla åldrar. Boken, jämte fråglista, sändes alldeles gratis och portofritt i slutet omslag till alla, som insända namn och adress till

DR L. K. LEIGH, 177 No. State St., B 14, Chicago, Ill.

Kontorstid: Hvardagar 10-4; Söndagar 10-1. Måndags-, Onsdags- och Lördagsafnar till 8.

WADENA LAND
TILL SALU.

Det bästa "mixed"-farming-distrikt i västra Canada.

Vårt mejeri är ledande i provinsen.
Exporteringsbostad sändas i vagnslaster.
Missväxt är en okänd sak.

Stort skandinaviskt settlement av professionella farmare.

Här är rum för dig

LEONARD WREEDE, Box 51, Wadena, Sask., Canada